

Literature Instruction Based on a Reader-Response Approach to Enhance Analytical Thinking Skills of English Major Students, Chiang Mai Rajabhat University

Lalida Wiboonwachara

Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University

Abstract

The purposes of this classroom research were to develop students' analytical thinking skills and to examine the opinions of students towards literature instruction based on a Reader-Response approach in the *Introduction to English Literature* course. The sample was 59 second-year English major students. The research instruments were 1) lesson plans for the *Introduction to English Literature* course, 2) a 25-item test on the analytical thinking skills taken from *501 Critical Reading Questions* by the Learning Express Skill Builder in Focus Writing Team, and 3) a five-scale opinion questionnaire used for exploring the students' opinion on the literature instruction based on a Reader-Response approach in the *Introduction to English Literature* course. The research procedure comprised collecting information on the students' improvement on analytical thinking skills and opinions towards literature instruction based on a Reader-Response approach. The data obtained were analyzed for percentage, mean, standard deviation, and a mean difference using a *t-test*. The findings of this research were that the students' analytical thinking skills were higher after they had participated in the literature instruction course based on a Reader-Response approach at 0.05 level of significance, and that the students' opinions towards implementing literature instruction based on the Reader-Response approach was at the highest level ($\bar{X}= 4.55$).

Keywords: critical thinking skills, teaching reading, Reader-Response Approach, teaching literature

การจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมภาษาอังกฤษตามแนวความคิดการตอบสนอง ของผู้อ่าน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ลลิตา วิบูลวัชร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่
ได้รับการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader-
Response Approach) และศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการสอน
วรรณกรรมตามแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่าน กลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษาสาขาวิชา
ภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 59 คนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน และการ
ดำเนินการวิจัยตลอดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย
1) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา ENG 2301 วรรณคดีภาษาอังกฤษเบื้องต้น
2) แบบทดสอบวัดความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ จำนวน 25 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย
แบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จากแบบทดสอบ 501 Critical Reading Questions โดย The
Learning Express Skill Builder in Focus Writing Team 3) แบบสอบถามความคิดเห็น
ของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการเรียนการสอนตามแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่านในรายวิชา
วรรณคดีภาษาอังกฤษเบื้องต้น จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถ
ทางการคิดวิเคราะห์ และแบบสอบถามความคิดเห็นมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัย
พบว่านักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นหลังจากได้เข้าร่วม
การจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่านอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์จากการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่านมีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55)

คำสำคัญ: ทักษะการคิดวิเคราะห์ การสอนอ่าน แนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่าน การสอน
วรรณกรรม

บทนำ

การคิดวิเคราะห์เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันที่มีการเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ที่รวดเร็วตลอดเวลา การที่ผู้รับสารไม่สามารถแยกแยะ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับมาว่าน่าเชื่อถือเพียงใดและมีที่มาอย่างไรอาจนำไปสู่ปัญหาทั้งต่อตนเองและสังคมในวงกว้าง ดังนั้นทักษะการคิดวิเคราะห์จึงเป็นอีกหนึ่งทักษะที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีสติและมีเหตุผลในศตวรรษที่ 21

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้มีการตั้งเป้าหมายให้คนไทยในวัยเรียนรักการอ่าน มีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) นอกจากนี้ การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์มากกว่าการท่องจำและการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตสำหรับศตวรรษที่ 21 ให้มีความสามารถที่หลากหลาย มีทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางด้านภาษาและวัฒนธรรม มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศได้ และมีทักษะในการใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุให้การจัดการสอนต้องพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความรู้และช่วยเหลือในการแสวงหาความรู้เท่านั้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาการจัดการศึกษาทุกระดับล้วนแต่เน้นให้การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างเป็นระบบ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ รอบตัวอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมีความสุข

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนจำเป็นต้องได้พัฒนาทักษะทางภาษา ความรู้ทางวัฒนธรรม ทักษะการคิด และทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน อีรินูช อนุฤทธิ์ (2559) กล่าวว่า การอ่านงานวรรณกรรมภาษาอังกฤษ สามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านและทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้ รวมทั้งผู้เรียนยังสามารถเรียนรู้ความแตกต่างทางวัฒนธรรมผ่านงานวรรณกรรมด้วยเช่นกัน Shukri และ Mukundan (2015)

ระบุดึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะการคิดผ่านการอ่านงานวรรณกรรมว่า การอ่านงานวรรณกรรมสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษาผ่านเรื่องราวที่ศึกษาและสามารถเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ เมื่อผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อเรื่องทีอ่านทั้งในการวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่อง วัฒนธรรม ประเพณีและการดำเนินชีวิตที่เหมือนหรือแตกต่างจากประสบการณ์ของผู้เรียน Khatib, Rezaei และ Derakhshan (2011) อธิบายถึงการใช้วรรณกรรมในชั้นเรียนสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองว่า วรรณกรรมเป็นตัวป้อนที่จับต้องได้จริง (Authentic Input) ในการเรียนภาษา วรรณกรรมสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนได้เพราะงานวรรณกรรมสะท้อนความเป็นจริงที่สอดคล้องกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อมรอบตัวเรา วรรณกรรมสามารถกระตุ้นความตระหนักรู้ในเรื่องวัฒนธรรมที่หลากหลาย รวมถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของภาษาที่ปรากฏในงานวรรณกรรม ที่สำคัญวรรณกรรมสามารถส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน สอดคล้องกับ Ur (2012) และ Yopp และ Yopp (2006) ที่กล่าวถึง ประโยชน์ของการสอนวรรณกรรมในการสอนภาษาอังกฤษว่า วรรณกรรมจะช่วยให้การพัฒนาภาษาของผู้เรียน ทั้งเพิ่มพูนทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน ความสามารถทางการเขียน รวมทั้งส่งเสริมการคิดโดยผู้เรียนจะพัฒนาการคิดทั้งในแนวลึกและกว้าง และการคิดวิเคราะห์มากขึ้น จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า การใช้วรรณกรรมในการสอนสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้เรียนต้องแยกแยะองค์ประกอบของเรื่องราวและหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในงานวรรณกรรมจนสามารถสรุปเป็นหลักการหรือแนวคิดที่มีเหตุผลแล้วนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้จริง ซึ่งทักษะการคิดวิเคราะห์นั้นเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแผนพัฒนาการศึกษา การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ต้องการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของคนไทยให้มีทักษะความรู้ และความสามารถที่จะเป็นฐานในการพัฒนาประเทศ

ถึงแม้ว่าจะมีนักวิจัยหลายท่านพยายามศึกษาถึงวิธีการต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมที่จะช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจและการอ่านวิเคราะห์ของผู้เรียน เช่น จุฑาทิพย์ อินทร์ช่วย (2558) และแสงดาว ถิ่นหารวงษ์ (2555) ที่ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเค ดับเบิ้ลยู แอล-พีเอสเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านวิเคราะห์และความเข้าใจในการอ่านงานวรรณกรรม รวมถึง ปริญญา บัณสุวรรณ์และบำรุง ชำนาญเรือ (2554) ที่ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ในการเรียนวรรณคดีไทย

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวรรณคดีไทย หากแต่เป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่าการเรียนวรรณกรรมเป็นสิ่งที่ผู้เรียนให้ความสนใจน้อย ผู้เรียนมักรู้สึกเบื่อและรู้สึกว่าวรรณกรรมเป็นสิ่งที่ไกลตัวและการอ่านงานวรรณกรรมเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตของตนเอง ดังนั้นการสอนวรรณกรรมตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader-Response Approach) ที่พัฒนาโดย Louise Rosenblatt ซึ่งเป็นแนวคิดในการจัดการสอนวรรณกรรมที่เน้นปฏิกริยาตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อเนื้อเรื่อง ให้อิสระแก่ผู้อ่านในการพิจารณาว่า วรรณคดีหรือวรรณกรรมเรื่องนั้นมีอิทธิพลอย่างไรต่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้อ่านและให้ผู้อ่านรู้สึกซาบซึ้งใจจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมด้วยประสบการณ์ของตนเอง (อ้างถึงในพรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547) จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างงานวรรณกรรมและตัวผู้เรียนได้ การจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านนั้นเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะมีความสำคัญในฐานะผู้ตีความหมายของสิ่งที่อ่านโดยใช้ความเข้าใจและประสบการณ์ของตนเองในการสนับสนุนความคิดของตน ผู้เรียนจะแสวงหาความรู้ในเรื่องที่อ่านด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รอบตัว ดังนั้น การตีความและการแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านจะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะและหลากหลาย ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนอาจมีการตีความต่อเรื่องที่อ่านแตกต่างกัน จากหลักการของทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ผู้เรียนจะรู้สึกว่าการเรียนวรรณกรรมเป็นเรื่องใกล้ตัวและสามารถนำข้อคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

ในหลาย ๆ ประเทศได้มีการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมโดยใช้ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ดังตัวอย่างงานวิจัยของ Yilmaz (2013) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมโดยใช้ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่าผู้เรียนที่อ่านวรรณกรรมโดยใช้ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านมีพัฒนาการในการอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างชัดเจน และการศึกษาของ Khatib (2011) พบว่าผู้เรียนที่เรียนโดยใช้ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นต่องานวรรณกรรมผ่านภาษาที่สวยงามและมีความเข้าใจในงานวรรณกรรมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญนิมร์กษ ชูชัยมงคลและบุษบา บัวสมบุญ (2558) และ จุฬาลักษณ์ คชาชัย (2558) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนวรรณกรรมไทยที่จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน พบว่าการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจในงานวรรณคดี ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณกรรมไทยดีขึ้น ยิ่งไปกว่า

นั้น ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อการศึกษางานวรรณกรรม เนื่องจากบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเป็นบรรยากาศการแห่งการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง ไม่มีการแข่งขันระหว่างผู้เรียนแต่เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นร่วมกัน ซึ่งการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องทีอ่าน ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและหลากหลาย ไม่มีคำตอบที่ตายตัว เพราะการตีความสารหรือเรื่องทีอ่านจะขึ้นอยู่กับความเข้าใจและประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละคน

วินทร์ เลียววาริณ (2556) ได้กล่าวว่า การที่คนทั้งประเทศอ่านหนังสือออกยังไม่สำคัญเท่าความสามารถในการเลือกอ่าน และความสามารถในการเลือกอ่านยังไม่สำคัญเท่าการวิเคราะห์ ในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันที่ผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่มากกว่าการเข้าใจ ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาทักษะคิดขั้นสูงอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาทักษะทางสติปัญญา ความรู้ ความคิดหรือเรียกว่าการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (1956) แบ่งเป็น 6 ระดับ จากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับที่ซับซ้อนขึ้น ดังนี้ (1) ความรู้ (knowledge) (2) ความเข้าใจ (comprehension) (3) การนำความรู้ไปใช้ (application) (4) การวิเคราะห์ (analysis) (5) การสังเคราะห์ (synthesis) และ (6) การประเมินค่า (evaluation) โดยระดับที่ 1-3 เป็นระดับพื้นฐาน และระดับ 4-6 เป็นระดับการเรียนรู้ขั้นสูง ในปี 2002 Krathwohl D.R. ได้ปรับและพัฒนาระดับการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยใหม่ ดังนี้ (1) การจำ (remembering) (2) ความเข้าใจ (understanding) (3) การนำความรู้ไปใช้ (applying) (4) การวิเคราะห์ (analyzing) (5) การประเมินค่า (evaluating) และ (6) การสร้างสรรค์ (creating) ไม่ว่าจะ เป็นระดับการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของ Bloom หรือ ของ Krathwohl ผู้เรียนควรมีการพัฒนาความรู้ ความคิด และสติปัญญาจากระดับพื้นฐานขึ้นไปจนถึงระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น หากผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุดถึงระดับการสร้างสรรค์ ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์เพราะการวิเคราะห์เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การคิด วิจักษ์ญาณ การคิดแก้ปัญหา และการคิดสร้างสรรค์ (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2556) และการวิเคราะห์เป็นการพัฒนาความสามารถในระดับการมีเหตุผลและเป็นการเรียนรู้ที่คงทนของแต่ละบุคคลเพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้กับสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ ในปี ค.ศ. 2007 สภาผู้นำแห่งชาติเพื่อการศึกษาเสรีและสัญญาของอเมริกา (LEAP) กล่าวเกี่ยวกับผลลัพธ์สำคัญที่สถานศึกษาควรเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ในหลาย ๆ ประเด็น หนึ่งในนั้นคือการสังสมทักษะทางปัญญาและเชิงปฏิบัติ โดยมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการตั้งคำถามและการวิเคราะห์ การคิดเชิงวิพากษ์และการคิด

สร้างสรรค์ การสื่อสารด้วยการเขียนและการพูด ความรู้พื้นฐานในข้อมูลข่าวสาร และการทำงานเป็นทีมและการแก้ไขปัญหา (คริส ดีดี, 2554) สำหรับการใช้ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านกับการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงนั้น ได้มีผู้ทำการศึกษาและวิจัย เช่น Hien (2013) ได้ศึกษาการใช้แนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านในการสอนวรรณกรรมสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองและเห็นว่าการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้เป็นการเรียนที่ให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้เพราะผู้เรียนต้องใช้ความรู้เดิม ประสบการณ์ มุมมองความคิดของตนเอง ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการอ่านเพื่อใช้ในการตีความหาความสัมพันธ์ของเหตุและผลที่ตามมาของเหตุการณ์ในเรื่องและประเมินข้อคิดที่ได้จากสิ่งที่อ่านผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน การเรียนวรรณกรรมตามแนวคิดนี้กระตุ้นความคิดวิเคราะห์การคิดวิจารณ์ญาณ จนถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนขณะที่ผู้เรียนในฐานะผู้อ่านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับเรื่องที่อ่าน และงานวิจัยของ Garzon และ Castaneda-Pena (2015) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ พบว่าหลังจากที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการเขียนสะท้อนความคิดหลังการเรียนรู้เรื่องสั้นแต่ละเรื่อง ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นของตนเองและให้ความสนใจต่อการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดขั้นสูงในการอ่านเรื่อง การตีความ การหาความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ และการหาข้อสรุป

จากประสบการณ์การสอนวรรณกรรมภาษาอังกฤษของผู้วิจัย พบว่าถึงแม้ผู้เรียนจะเข้าใจในเรื่องที่อ่าน หรือศึกษาในระดับหนึ่ง แต่ผู้เรียนยังมีปัญหาเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์วรรณกรรม เนื่องจากผู้เรียนยังไม่สามารถแยกแยะข้อมูล ไม่สามารถอธิบายและตีความในสิ่งที่อ่าน พร้อมทั้งให้เหตุผลของความสัมพันธ์ของสิ่งที่เกิดขึ้น ส่งผลต่อการสรุปและการคาดการณ์ในสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนที่เป็นผู้อ่านกับวรรณกรรมเป็นสิ่งสำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจนำไปสู่ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคาดหวังว่าการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านจะสามารถทำให้ผู้เรียนเห็นความสอดคล้องขององค์ความรู้สาระและทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านงานวรรณกรรมกับการดำเนินชีวิตของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่องที่อ่านและพัฒนาการเรียนรู้ในระดับที่สูงกว่าความเข้าใจจนนำไปสู่ทักษะการคิดวิเคราะห์ได้

สมมติฐานงานวิจัย

การจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวคิดตอบสนองของผู้อ่านสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาได้

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 1) เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวคิดตอบสนองของผู้อ่าน
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวคิดตอบสนองของผู้อ่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 59 คนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชา ENG 2301 วรรณคดีภาษาอังกฤษเบื้องต้น ตลอดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชา ENG 2301 วรรณคดีภาษาอังกฤษเบื้องต้น ตามหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553) ในการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น จำนวน 4 เรื่อง โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader-Response Approach) ดังนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมและแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader-Response Approach)

- 1.2 วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องสั้น 4 เรื่อง ได้แก่ The Open Window โดย Saki เรื่อง Hills Like White Elephants โดย Earnest

Hemingway เรื่อง The Lottery โดย Shirley Jackson และ เรื่อง A Letter to God โดย Gregorio Lopez y Fuentes ตามแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader-Response Approach) เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน โดยแต่ละเรื่องจะสอดแทรกกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน เช่น การใช้คำถาม 5W1H ตามหลักคิดของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553) การคาดเดาหรือเขียนตอนจบของเรื่องในแบบฉบับของผู้เรียนเอง การใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องสั้นนั้น ๆ สำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนโดยปรับจากรูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามแนวทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านของ พรทิพย์ คิริสมบูรณ์เวช (2547) และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของเพ็ญกลดา ชมชื่น (2557) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการอ่าน

- (1) ผู้เรียนอ่านเรื่องสั้นที่ได้รับมอบหมายก่อนการเรียนการสอน
- (2) ผู้สอนนำเสนอประวัติผู้เขียนและข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับสภาพสังคม วัฒนธรรม ที่ปรากฏในเรื่องสั้นที่อ่าน เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้แก่ผู้เรียน
- (3) ผู้สอนสอบถามความคิดของผู้เรียนต่อเหตุการณ์หรือประเด็นที่น่าสนใจในเรื่อง เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความเหมือนและความแตกต่างเกี่ยวกับชีวิต สังคม วัฒนธรรม และประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนกับเรื่องสั้นที่ผู้เรียนศึกษา เพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนให้สามารถเปรียบเทียบ แยกแยะข้อมูลที่มีอยู่ และเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของเรื่องสั้นที่กำลังจะอ่านกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวผู้เรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นระหว่างการอ่าน

- (1) แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย
- (2) ผู้เรียนร่วมกันสรุปเรื่องสั้นที่อ่านเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเบื้องต้น
- (3) ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันอภิปรายถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องสั้น อันได้แก่ โครงเรื่อง (Plot) ฉาก (Setting) ตัวละคร (Character) มุมมอง (Point of view) สัญลักษณ์ (Symbol) แก่นเรื่อง (Theme)
- (4) ผู้สอนใช้คำถาม 5W1H: Who? What? Where? When? Why? How? เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ในการหาความเชื่อมโยง

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหตุการณ์ และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนค้นพบ
ในเรื่องที่อ่าน รวมถึงการวิเคราะห์ถึงปัจจัย เหตุและผลของคำพูดและการ
กระทำของตัวละคร

- (5) ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันกำหนดประเด็นอภิปรายที่เกี่ยวข้องกับเนื้อ
เรื่อง โดยเน้นกิจกรรมหรืองานที่เชื่อมโยงการแสดงความคิดเห็นและ
ประสบการณ์ของผู้เรียนกับเรื่องที่เรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังการอ่าน

- (1) ผู้เรียนร่วมกันทำงานกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง โดยเน้นงานที่เชื่อมโยง การ
แสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ของผู้เรียนกับเรื่องที่เรียน เช่น การเขียนตอน
จบของเรื่อง Open Window การคาดเดาเหตุการณ์หรือการตัดสินใจของตัว
ละครพร้อมเหตุผลสนับสนุนในเรื่อง Hills Like White Elephants การเขียน
จดหมายตอบกลับตัวละครหลักในเรื่อง A Letter to God การเขียนแผนผัง
ความคิดของเรื่อง The Lottery
- (2) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองานและร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นเพิ่มเติมที่ได้
จากการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม

2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วยคำถามการอ่าน
วิเคราะห์สารจำนวน 25 ข้อ เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จากแบบทดสอบ
501 Critical Reading Questions ของ The Learning Express Skill Builder in Focus
Writing Team (2004) จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งทางผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน
ตรวจสอบความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence: IOC) ของแบบทดสอบ
ความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยหรือไม่ ซึ่งค่า
ความสอดคล้องของแบบทดสอบ (ค่า IOC) มีค่าเท่ากับ 0.91 แล้วนำผลการตรวจสอบพร้อม
ข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแบบทดสอบ หลังจากนั้นนำแบบทดสอบดังกล่าวไปใช้กับ
กลุ่มเป้าหมายทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของ
ผู้อ่านในรายวิชาการคณิตศาสตร์ภาษาอังกฤษเบื้องต้น

3. แบบสอบถามของความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านในรายวิชาการคณิตศาสตร์ภาษาอังกฤษเบื้องต้น
โดยลักษณะคำถามเป็นแบบวัดประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดน้ำหนักคำตอบการ

ให้คะแนนตามวิธี Arbitrary Weighting ของ Likert กำหนดน้ำหนักคำตอบเป็นค่าคะแนน เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด = 1 น้อย = 2 ปานกลาง = 3 มาก = 4 และมากที่สุด = 5 ประกอบด้วยคำถามจำนวน 10 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) โดยการกำหนดน้ำหนักคำตอบเพื่อให้คะแนนตามวิธี Arbitrary Weighting ของ Likert แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง ของข้อความ พร้อมทั้งตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็น (Index of Objective Congruence: IOC) ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยหรือไม่ ซึ่งค่าความสอดคล้องของ แบบทดสอบ (ค่า IOC) มีค่าเท่ากับ 0.87 หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง แบบสอบถามและนำเสนอแบบสอบถามที่ปรับตามข้อเสนอแนะแก่ผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งก่อน นำไปใช้จริง

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนเก็บข้อมูล ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เตรียม เอกสารประกอบการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader-Response Approach) และการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ วาง แผนการวิจัย และดำเนินการวิจัยตามแผนที่กำหนด

ระยะที่ 2 ระหว่างเก็บข้อมูล

1. ทำการทดสอบก่อนการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวคิดการ ตอบสนองของผู้อ่าน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการคิด วิเคราะห์
2. ดำเนินการสอนในรายวิชา ENG 2301 วรรณคดีภาษาอังกฤษ เบื้องต้น ตามแผนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาร่วมกิจกรรมการเรียน การสอนตามแนวคิดการตอบสนองของ ผู้อ่าน (Reader-Response Approach) โดยมีอาจารย์ผู้วิจัยให้ความช่วยเหลือระหว่างฝึก
3. ทำการทดสอบหลังการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวคิดการ ตอบสนองของผู้อ่าน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการคิด วิเคราะห์และดำเนินการประเมินความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อ กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader-Response Approach)

ระยะที่ 3 หลังเก็บข้อมูล วิเคราะห์ผลแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader-Response Approach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่เรียนวรรณกรรมตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader-Response Approach)

แบบทดสอบ	จำนวน (n)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่า t	Sig.
Pre -test	59	10.55	3.20	-4.670*	0.000
Post- test	59	13.76	2.32		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่านักศึกษากลุ่มเป้าหมายมีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ก่อนการเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 10.55 จากคะแนนเต็ม 25 ภายหลังจากจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน ผลคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย เพิ่มขึ้นเป็น 13.76 จากคะแนนเต็ม 25 โดยค่าคะแนนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สำหรับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีค่าเท่ากับ 3.20 ก่อนการทดลอง และ 2.32 หลังการทดลอง สามารถอธิบายได้ว่า ความสามารถทางการคิดวิเคราะห์และความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายมีความแตกต่างกันมากจึงส่งผลต่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ความคิดเห็นของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด การตอบสนองของผู้อ่าน (Reader-Response Approach)

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	แปลความหมาย
1.	การสอนโดยเน้นการตอบสนองของผู้เรียนต่อเรื่องที่อ่านมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในรายวิชา	4.63	0.52	มากที่สุด
2.	การเรียนวรรณกรรมโดยใช้กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้เรียนทำให้ท่านเกิดความเข้าใจในงานวรรณกรรม	4.53	0.53	มากที่สุด
3.	การเรียนวรรณกรรมโดยใช้กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้เรียนทำให้ท่านคิดอย่างมีเหตุผลมากขึ้น	4.68	0.50	มากที่สุด
4.	การเรียนวรรณกรรมโดยใช้กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้เรียนทำให้ท่านเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาก	4.51	0.53	มากที่สุด
5.	การเรียนวรรณกรรมโดยใช้กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้เรียนทำให้ท่านคิดวิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยแยกแยะข้อมูลออกเป็นหัวข้อสำคัญย่อยๆ ได้ดีขึ้น	4.59	0.52	มากที่สุด
6.	การเรียนวรรณกรรมโดยใช้กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้เรียนทำให้ท่านคิดวิเคราะห์จุดมุ่งหมายใจความหลักและประเด็นหลัก/รองของเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น	4.49	0.59	มาก
7.	การเรียนโดยใช้กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้เรียนสามารถนำไปใช้สอดแทรกในรายวิชาอื่นและ/หรือในชีวิตประจำวันได้	4.42	0.59	มาก
8.	การเรียนวรรณกรรมโดยใช้กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น	4.44	0.56	มาก
9.	การเรียนโดยใช้กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นหาความรู้เพิ่มเติมได้ดีขึ้น	4.54	0.59	มากที่สุด
10.	ท่านคิดว่าควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ต่อไป	4.69	0.46	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.55	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาในกลุ่มเป้าหมายที่เรียนรายวิชา ENG 2301 วรรณคดีภาษาอังกฤษเบื้องต้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด การตอบสนองของผู้อ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเน้นรายข้อ พบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมภาษาอังกฤษตามแนวคิด การตอบสนองของผู้อ่านอยู่ในระดับมากที่สุดตอบทุกข้อ แต่ในหัวข้อที่ว่า การเรียน วรรณกรรมโดยใช้กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้อ่านทำให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายใจความหลักและประเด็นหลัก/รองของเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น การเรียนโดยใช้ กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้อ่านทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้สอดแทรกในรายวิชาอื่น และ/หรือในชีวิตประจำวันได้ และการเรียนโดยใช้กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้อ่านช่วย ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างขึ้น ผู้เรียนยังเห็นด้วยกับหัวข้อดังกล่าวอยู่ในระดับมากเท่านั้น

อภิปรายผล

1. ผู้เรียนส่วนใหญ่มีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ผ่านการเรียนตามแนวคิด การตอบสนองของผู้อ่าน ดังจะเห็นได้จากผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถทางการ คิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น หลังการวัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน

การที่ผู้เรียนมีผลคะแนนความสามารถทางการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นหลังจากการ เรียนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านอาจเกิดจากการเรียนวรรณกรรมตามแนวคิดนี้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน นำไปสู่การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ผ่าน กิจกรรมต่าง ๆ ในขั้นก่อนการอ่าน ขั้นระหว่างการอ่าน และขั้นหลังการอ่านเรื่องสั้น ดังนั้น

1.1 ขั้นก่อนการอ่าน ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เพื่อหาความเชื่อมโยง เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของสิ่งที่ผู้เรียนได้จาก เรื่องที่อ่านไม่ว่าจะเน้นการใช้ชีวิต สังคม วัฒนธรรมกับประสบการณ์หรือความรู้เดิมของ ผู้เรียน กิจกรรมขั้นก่อนการอ่านนี้จะเน้นการเตรียมความพร้อมและกระตุ้นทักษะการคิดใน เบื้องต้นของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การแสดงความคิดเห็นและการอภิปรายประเด็นต่าง ๆ กับ เพื่อนร่วมชั้น

1.2 ขั้นระหว่างการอ่าน ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์จากการ ร่วมกันอภิปรายถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องสั้น เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะองค์ประกอบที่สำคัญที่นำมาประกอบกันเป็นเรื่องราว สอดคล้องกับการศึกษาของ เฟื่องลดา ชมชื่น (2557) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์เรื่องสั้นเกี่ยวกับโครงเรื่อง ข้อคิดที่ได้จาก เรื่องและคำพูดและการกระทำของตัวละครของเรื่องจะส่งเสริมทักษะการคิด วิเคราะห์ของ ผู้เรียนได้ เพราะผู้เรียนจะต้องพิจารณาและสรุปประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องโดยใช้

วิจารณ์ญาณ และประสบการณ์ของตน นอกจากนั้นผู้สอนยังใช้คำถาม 5W1H เพื่อให้ผู้เรียนได้สืบค้นความจริงจนเกิดความชัดเจนในเรื่องที่อ่าน ซึ่งเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553) กล่าวว่า การตั้งคำถามจะทำให้เกิดความชัดเจน ครอบคลุม และตรงประเด็นที่เราต้องการสืบค้น นอกจากนั้นการตั้งคำถามยังนำเราไปสู่การวิเคราะห์ความสำคัญ หรือเนื้อหาของสิ่งต่าง ๆ และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของสิ่งต่าง ๆ ส่งผลให้เราได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา และประเมินเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

1.3 ชั้นหลังการอ่าน หลังจากที่คุณเรียนสามารถจำแนก แจกแจงองค์ประกอบต่างๆ ของเรื่องสั้น และสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้แล้ว ผู้เรียนจะได้เข้าร่วมอภิปรายถึงประเด็นที่ตนเองเห็นว่าน่าสนใจกับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อนำเสนอต่อสมาชิกกลุ่มอื่น รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมและความคิดเห็นของผู้เรียนกับเรื่องที่อ่าน เช่น การเขียนตอนจบของเรื่องใหม่ในมุมมองของผู้เรียน การคาดเดาเหตุการณ์หรือการตัดสินใจของตัวละครพร้อมเหตุผล สนับสนุนการเขียนจดหมายตอบกลับตัวละครในเรื่องพร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้เป็นการฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลของผู้เรียน

กิจกรรมทั้ง 3 ชั้นตอนสามารถส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้สอดคล้องกับการศึกษาของ ฮีธนูช อนุสุทธิ (2559) ที่กล่าวว่า การให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อวิเคราะห์ตัวละคร เหตุการณ์ในเรื่อง รวมถึง บริบททางสังคม วัฒนธรรมที่ปรากฏในเรื่องสั้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่ได้จากสิ่งที่อ่านกับความรู้เดิมและประสบการณ์ของผู้เรียนในการอธิบายเชิงวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของเหตุการณ์และการกระทำของตัวละคร รวมถึงการคาดการณ์สิ่งต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน และผู้เรียนยังสามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ นอกจากนั้นกิจกรรมการอภิปรายและนำเสนอข้อสรุปและความคิดเห็นทั้งของตนเองและกลุ่มเป็นการสร้างทักษะทางสังคมแก่ผู้เรียนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เพราะผู้เรียนจะต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีทั้งความคิดเห็นที่เหมือนและแตกต่างจากตน ผู้เรียนต้องพิจารณาสารที่ตนได้รับว่าน่าเชื่อถือหรือไม่จนสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้และความเข้าใจต่อเรื่องที่ศึกษา

การเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านให้ความสำคัญกับ

ตัวผู้เรียนในฐานะผู้อ่าน เพราะผู้เรียนแต่ละคนจะเกิดการเรียนรู้ และความซาบซึ้งต่อวรรณกรรมที่ศึกษาก็ต่อเมื่อเกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและตัวสารหรือเรื่องที่อ่าน จากการศึกษาของ Khatib, Rezaei และ Derakhshan (2011) และ Tucker (2000) ที่กล่าวว่า การประยุกต์ใช้แนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่านในการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เนื่องจากแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่านจะให้ความสำคัญต่อการตีความของผู้เรียน ดังนั้นผู้เรียนในฐานะผู้อ่านจะเป็นกุญแจสำคัญในการเรียนการสอน ผู้เรียนจะรู้สึกว่าการตีความและความคิดเห็นของตนมีบทบาทสำคัญในการเข้าใจเรื่องราว โดยผู้เรียนแต่ละคนสามารถตีความเรื่องสั้นได้แตกต่างกันออกไปและการตีความเรื่องสั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้สอนเพียงผู้เดียวอีกต่อไป จึงอาจกล่าวได้ว่าการเรียนการสอนเช่นนี้ เป็นการจัดการเรียนการสอนตามแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่านเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลคะแนนหลังการจัดการจัดเรียนการสอนตามแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่านจะสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียนวรรณกรรมตามแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่าน แต่ผลคะแนนหลังการเรียนมีค่าไม่สูงขึ้นมากนัก ผู้วิจัยคิดว่าค่าคะแนนที่ไม่แตกต่างกันหรือแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยของการทดสอบก่อนและหลังการเรียน การสอนตามแนวความคิดการตอบสนองของผู้อ่านอาจเกิดจากระยะเวลาในการพัฒนาทักษะทางการคิดวิเคราะห์ที่ยังไม่เพียงพอ ดังที่ มกราพันธ์ จุฑะรสก (2556) ได้กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการคิดระดับสูงไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในระยะเวลาอันสั้น ต้องใช้เวลาและกระบวนการฝึกฝน กระตุ้น และการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการคิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงดาว ถิ่นหารวงษ์ (2555) ที่ได้อภิปรายไว้ว่า การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนาและผู้เรียนควรได้รับการกระตุ้นให้ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ผู้เรียนบางส่วนอาจยังรู้สึกว่าการเรียนวรรณกรรมไม่ได้ตอบสนองความต้องการของตนเองและภาษาที่ใช้ในงานวรรณกรรมอาจยากเกินระดับความสามารถทางด้านภาษาของผู้เรียน (Ur, 2012) และอุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์ (2555) ได้กล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความคิดของมนุษย์ โดยหนึ่งในปัจจัยสำคัญคือ ศักยภาพทางการเรียนรู้ และระดับความสามารถทางความคิดของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละคนจะมีศักยภาพทางการรับรู้ การประมวลผลข้อมูลที่แตกต่างกัน ส่งผลให้แต่ละคนมีระดับทักษะในการคิดที่ต่างกัน จึงอาจกล่าวได้ว่า หากผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับน้อยจะไม่สามารถเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างถ่องแท้ อาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้อย่างเต็มที่

2. ความคิดเห็นของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิด การตอบสนองของผู้อ่าน พบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55) โดยผู้เรียนมีความเห็นว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจในงานวรรณกรรม เพิ่มขึ้น ($\bar{X}$ = 4.53) คิดอย่างมีเหตุผลมากขึ้น ($\bar{X}$ = 4.68) เข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมากขึ้น ($\bar{X}$ = 4.51) และคิดวิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยแยกแยะข้อมูลออกเป็นหัวข้อสำคัญย่อย ๆ ได้ดีขึ้น ($\bar{X}$ = 4.59) ผู้เรียนมีความเห็นว่าตนเองมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้นหลังจากเรียนวรรณกรรม ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน การเรียนรู้ภาษาจะมีประสิทธิผลดีขึ้นเมื่อผู้เรียนมีแรงจูงใจและทัศนคติด้านบวกต่อการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้นเมื่อ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจและการมีส่วนร่วมกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง (Harmer, 2012) นอกจากนั้น ผู้เรียนยังมีความเห็นว่าการเรียนโดยใช้กิจกรรมที่เน้นการตอบสนองของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นหาความรู้เพิ่มเติมได้ดีขึ้น ($\bar{X}$ = 4.54) ซึ่งการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนั้นตอบสนองการเรียนรู้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการศึกษาของเสาวภา วิชาติ (2554) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ ผู้เรียนจะสามารถนำทักษะนี้ไปใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ที่มีอยู่รอบตัวได้ตลอดเวลาซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

อย่างไรก็ตาม ในประเด็นเกี่ยวกับการนำกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านไปใช้สอดแทรกในรายวิชาอื่นและ/หรือในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนเห็นด้วยว่ากิจกรรมการเรียนแบบนี้ สามารถนำไปใช้ได้ ในรายวิชาอื่น ๆ และ/หรือในชีวิตประจำวันได้อยู่ในระดับมาก แต่เป็นค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำสุด ($\bar{X}$ = 4.42) จากการให้ผู้เรียนเขียนสะท้อนความคิดของตนเองหลังจบภาคการศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน พบว่าผู้เรียนเห็นว่ากิจกรรมที่พัฒนาทักษะการคิดควบคู่กับการเรียนภาษาเป็นเรื่องยากสำหรับผู้เรียนเนื่องจากผู้เรียนมีความสามารถทางด้านภาษาไม่ดีนัก สอดคล้องกับการศึกษาของ Hein (2013) ที่กล่าวว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษและมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่จำกัดจะเป็นอุปสรรคในการตอบสนองของผู้เรียนต่อเรื่องที่อ่าน และยังส่งผลต่อความมั่นใจของผู้เรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการแสดงความคิดเห็น สำหรับความคิดเห็นต่อลักษณะกิจกรรมที่ฝึกการคิดวิเคราะห์ เช่น การเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียนกับเรื่องสั้น การอภิปรายกับเพื่อนร่วมชั้นในประเด็นที่

น่าสนใจ การตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนการสรุปหรือลงความ
คิดเห็น ผู้เรียนมีทัศนคติไปในทางบวก ตัวอย่างการเขียนสะท้อนความคิดต่อการเรียนการ
สอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน

“สามารถวิเคราะห์ แยกแยะองค์ประกอบของเรื่องสั้นได้ แต่ผู้เรียนมีปัญหา
เกี่ยวกับคำศัพท์และไวยากรณ์ทำให้บางครั้งอ่านเรื่องสั้นด้วยตนเองไม่เข้าใจ”

“ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่แต่ต้องมีการให้
เหตุผลสนับสนุนที่ชัดเจน แต่อยากให้ผู้สอนอธิบายความหมายคำศัพท์เป็นภาษาไทยด้วย”

“เป็นวิชาที่เข้าใจยาก อ่านเองลำบาก ต้องเข้าเรียนเพื่อมารับฟังความคิดเห็นของ
เพื่อนและอาจารย์ แต่หลังจากเรียนไปได้สักระยะรู้สึกว่าคุณเองเป็นคนที่มีมองโลกได้หลาย
แง่มุมมากขึ้น”

“วิชาวรรณคดีภาษาอังกฤษเบื้องต้นเป็นวิชาที่ยากเพราะเนื้อหาที่ใช้คำศัพท์และ
ภาษายากและต้องมีการตีความ แต่ชอบกิจกรรมที่ทำให้มีการแต่งตอนจบของเรื่องเองและการ
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อเรื่องเพราะอาจารย์จะไม่ตัดสินว่าความคิดของใครถูกหรือผิด”

“วิชาวรรณคดีสอนให้นักศึกษามองเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแง่มุมที่แตกต่าง สามารถ
คิดวิเคราะห์และสะท้อนในสิ่งที่สอดแทรกในเรื่องสั้นได้”

“มีความสุขในการเรียน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ”

“วิชานี้ทำให้ฉันได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้อย่างเต็มที่ หลังเรียนจบ
รู้สึกว่าตนเองมองสิ่งต่าง ๆ ได้แตกต่างจากเดิมและเป็นคนมีเหตุผลมากขึ้น สามารถนำข้อคิด
ที่ได้จากเรื่องสั้นไปใช้ในชีวิตจริงได้”

จากการเขียนสะท้อนความคิดหลังการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนอง
ของผู้อ่าน โดยรวมพบว่าผู้เรียนเชื่อว่าตนเองมีเหตุผลมากขึ้น รู้จักมองสิ่งรอบตัวอย่างพินิจ
พิจารณามากขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการมองโลกของตนและการดำเนินชีวิตได้
จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้เรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการนำลักษณะกิจกรรมการเรียนการ
สอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ แต่ผู้เรียนอาจจะ
รู้สึกกังวลเกี่ยวกับการฝึกคิดวิเคราะห์ไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาทักษะทางภาษา เนื่องจาก
ผู้เรียนส่วนมากมีทักษะทางภาษาที่ยังไม่เพียงพอต่อการอภิปรายประเด็นต่าง ๆ และนำเสนอ
ประเด็นต่าง ๆ แบบทันทีทันใด

ข้อจำกัดของงานวิจัย

1. ในการทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเรื่องสั้น 4 เรื่อง คือ เรื่อง The Open Window โดย Saki เรื่อง Hills Like White Elephants โดย Earnest Hemmingway เรื่อง The Lottery โดย Shirley Jackson และ เรื่อง A Letter to God โดย Gregorio Lopez y Fuentes โดยไม่ได้ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกเรื่องสั้น ทำให้เรื่องสั้นบางเรื่อง เป็นเรื่องที่คุณเรียนมีความคิดเห็นว่ายากต่อการทำความเข้าใจด้วยตนเอง เช่น Hills Like White Elephants ทำให้เกิดอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้การจัดการกิจกรรมไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่วางแผนไว้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าก่อนมีการจัดการเรียนการสอนควรมีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเสนอเรื่องสั้นหรือประเด็นที่ผู้เรียนส่วนใหญ่สนใจ

2. การจัดการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนจำนวนมากและมีความแตกต่างของความสามารถทางภาษามากเกินไป ทำให้ผู้สอนไม่สามารถให้ความช่วยเหลือหรือให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง แม้ว่าลักษณะกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นการอภิปรายกลุ่มก็ตาม และอาจเป็นไปได้ว่าการที่มีผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาดีกว่าผู้อื่น อาจเกิดความเบื่อหน่ายและขาดความสนใจในการร่วมกิจกรรมที่ต้องใช้ความเข้าใจเรื่องที่ศึกษาและแสดงความคิดเห็นเป็นภาษาอังกฤษ

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ควรใช้ระยะเวลานานกว่า 1 ภาคการศึกษา เนื่องจากทักษะการคิดเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาในการฝึกฝนเพื่อให้เกิดพัฒนาการอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน

1.1 การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านควรนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านและการเขียน เช่น การใช้กิจกรรมการตั้งคำถาม 5W1H โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ตั้งคำถามก่อนการอ่านเพื่อเป็นการสร้างจุดมุ่งหมายการอ่าน หลังจากนั้นให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดสร้างสรรค์ในการเขียนตอนจบของเรื่องเองหรือให้ผู้เรียนเป็นผู้เขียนเรื่องราวใหม่ในมุมมองของผู้เรียน

1.2 ก่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่าน ผู้สอนควรมีการสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมก่อนการร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่มีทักษะทางภาษาดีกว่าผู้อื่น เนื่องจากกิจกรรมส่วนใหญ่จะเน้นการแสดงความคิดเห็นของ

ตนเองต่อเรื่องที่อ่านและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และประเด็นที่น่าสนใจระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

1.3 ในการจัดกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอภิปรายประเด็นต่าง ๆ ควรมีการจัดกลุ่มโดยให้มีผู้เรียนสลับกลุ่มหรือสลับเปลี่ยนสมาชิกภายในกลุ่มของแต่ละเรื่องสั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่หลากหลายและเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน นอกจากนี้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษา และทักษะทางภาษาที่ดีกว่า อาจช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มในการทำความเข้าใจต่อเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดในทุกสาระการเรียนรู้ และทุกรายวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และรู้จักแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

2.2 ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกเรื่องสั้นที่จะศึกษาเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียน

2.3 ควรมีการศึกษาการนำแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านไปใช้กับการพัฒนาทักษะภาษาด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นจาก

<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=47194&Key=news20>. เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2560.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). *การคิดเชิงวิเคราะห์ Analytical Thinking*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ชัคเซสมิเดีย.

คริส ดีดี. (2554). *การเปรียบเทียบกรอบความคิดสำหรับศตวรรษที่ 21. ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์ (แปล). กรุงเทพฯ : โอเพ่นเวิลด์ส.

จุฑาทิพย์ อินทร์ช่วย. (2558). การศึกษาความสามารถการอ่านวิเคราะห์บนเท็กซ็อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-PLUS. *Veridian E-Journal Silpakorn University*. 8 (3), 71-83. สืบค้นจาก

- <http://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/43655/36087>. เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2560.
- จุฬาลักษณ์ คชาชัย. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน. *Veridian E-Journal Silpakorn University*. 8 (2), 62-75. สืบค้นจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/39986/33013>. เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2560.
- ถนิมรักษ์ ชูชัยมงคล และบุษบา บัวสมบุญ. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน. *Veridian E-Journal Silpakorn University*. 8 (3), 132-149. สืบค้นจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/43669>. เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2560.
- ธีรนุช อนุฤทธิ์. (2559). การใช้กลุ่มวรรณกรรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนภาษาอังกฤษชาวไทย. *ภาษาปริทัศน์*. 31, 81-106.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). *การพัฒนาการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- ปริญญา บันสุวรรณ และบำรุง ชำนาญเรือ. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ 2 กับแบบปกติ. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 2(2), 185-197.
- พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช. (2547). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. *วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- เฟื่องลดดา ชมชื่น. (2557). ผลการสอบตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนไทย. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- มกราพันธ์ จุฑะรสก. (2556). *การคิดอย่างเป็นระบบ: การประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : ธนาเพรส.
- วินทร์ เลียววาริณ. (2556). *ท้องฟ้าไม่ปิดทุกวัน*. กรุงเทพฯ : บริษัท 113 จำกัด.

- แสงดาว ถิ่นหารวงษ์. (2555). การพัฒนาความเข้าใจการอ่านงานวรรณกรรมภาษาอังกฤษ โดยวิธีการสอบแบบเค ดับเบิลยู แอล-พลัส ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. *วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์*. 14 (1), 33-44.
- เสาวภา วิชาดี. (2554). การศึกษาในกระบวนทัศน์ใหม่ : การเรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน Education in the New Paradigm : Research-based learning. *Executive Journal*. 31 (3), 26-30.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร : พริกหวาน กราฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (2555-2559)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์. (2555). *การพัฒนาทักษะความคิดระดับสูง*. นครปฐม : ไอ คิว บুক เซ็นเตอร์.
- Bloom, B. S. (ed.), (1956). *Taxonomy of Educational Objectives*. Vol. 1: Cognitive Domain. New York: McKay.
- Garzon E., & Castaneda-Pena H. (2015). Applying the Reader-Response Theory to Literary Texts in EFL-Pre- Service Teachers' Initial Education. *English Language Teaching*. 8(8), 187-198.
- Harmer J. (2012). *Essential Teacher Knowledge*. China: Pearson Education ESL.
- Hein, D.T.M. (2013). Reader-response Criticism in Teaching Literature for EFL/ESL Students at the University Level. *International Proceedings of Economics Development and Research; Singapore*. 68, 152156. Singapore: IACSIT Press. Retrieved from <http://www.ipedr.com/vol68/026-ICLLL2013-A10032.pdf>. On February 14, 2017.
- Krathwohl, D.R. (2002) A Revision of Bloom's Taxonomy: an Overview. *Theory into Practice*. 41(4), 212-218.
- Khatip, S. (2011). Applying the Reader-Response Approach in Teaching English Short Stories to EFL Students. *Journal of Language Teaching and Research*. 2(1), 151-159.

- Khatib M., Rezaei S., & Derakhshan A. (2011). Literature in EFL/ESL Classroom. *English Language Teaching*. 4(1), 201-208.
- Learning Express LLC Editors. (2004). 501 critical reading questions. New York : LeaningExpress.
- Shukri N.A. & Mukundan J. (2015). A Review on Developing Critical Thinking Skills through Literary Texts. *Advances in Language and Literary Studies*. 6(2), 4-9. Retrieved from <http://www.journals.aiac.org.au/index.php/all/article/view/1316/1305>. On December 10, 2016.
- Tucker, L. (2000). Liberating Students through Reader-Response Pedagogy in the Introductory Literature Course. *Teaching English in the Two-Year College*. 28(2), 199-206. Retrieved from http://www.csun.edu/~krowlands/Content/Academic_Resources/Literature/Theory/TuckerReader%20Response.pdf. On July 10, 2015.
- Ur, P. (2012). *A Course in English Language Teaching*. 2nd edition. Cambridge: Cambridge University Press
- Yilmaz, C. (2013). Literature Instruction Through Reader-Response Approach: Does It Foster Reading Comprehension? *International Journal of Language Learning and Applied Linguistics World*. 3(4), 65-76. Retrieved from www.ijllalw.org/finalversion345.pdf. On July 10, 2015.
- Yopp, H.K. and Yopp, R.H. (2006). *Literature-Based Reading Activities*. 4th Edition. Boston: Pearson Education.

ลลิตา วิบูลวัชร เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จบการศึกษาระดับปริญญาโทด้านการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศและปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความสนใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ และการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ